

SMOTRA

GOD. LII.

ZAGREB 1982. 4

UVODNA RIJEČ

Dr Celestin TOMIĆ

Braćo ljubljena, sve vas pozdravljam pozdravom svetoga Pavla Timoteju, svom ljubljenom učeniku kojeg danas slavimo: „Milost vam, milosrđe i mir od Boga Oca i Krista Isusa, Gospodina našega” (2 Tim 1,2)

Srdačno pozdravljam ovdje prisutne oce nadbiskupe i biskupe. Ponajprije preuzvišenog gospodina mons. Franju Kuharića, zagrebačkog nadbiskupa i metropolitu, velikog kancelara našeg Fakulteta. Od godine 1965. on s velikom ljubavlju i zauzetošću prati ovo naše okupljanje u Duhu Svetome. Njegova prisutnost na našem skupu, njegovi susreti i nadasve njegova očinska i pobudna riječ stvaraju ugodnijim i toplijim ovo naše drugovanje, čini jedinstvenijim i povezanijim naš skup, pomaže nam da istinski obnovimo svoje opredjeljenje za Krista i njegovu Crkvu. Pozdravljam mons. Josipa Pavlišića, nadbiskupa riječkog i metropolitu, mons. Marka Jozinovića, nadbiskupa sarajevskog i metropolitu, mons. biskupa Josipa Arnerića, biskupa šibenskog, mons. Đuru Kokša, pomoćnog zagrebačkog biskupa.

Pozdravljam sve redovničke poglavare; predstavnike prvostolnog zagrebačkog kaptola i svih ostalih kaptola; predstavnike naših bogoslovija: afilijirane teologije u Splitu, dijecezanske i franjevačke bogoslovije u Sarajevu, bogoslovije u Rijeci, Đakovu, Makarskoj, Filozofsko-teološkog instituta DI u Zagrebu. Podravljam predstavnike katoličkog tiska.

S radošću pozdravljam gospodina dra Lukša, predstavnika evangeličke crkve; dra Branka Lovreca, predstavnika baptističke Crkve. Obojica u isto vrijeme predstavljaju i Teološki fakultet „Matija Vlačić Ilirik” u Zagrebu.

Iskren i srdačan pozdrav u Gospodinu dragom gostu i promatraču, predstavniku islamske zajednice koji se rado odaziva našem pozivu, gospodinu imamu Ševku Omerbašiću.

Srdačan i bratski pozdrav vama, svećenici, koji ste došli uz ne male žrtve i teškoće iz raznih strana naše domovine da u zajedništvu s Kristom i Duhom Svetim i međusobnom obnovimo i osvježimo svoj poziv i svoje poslanje. Čas je ovo našeg zajedništva i bratstva, čas zajedničkog slušanja, razmišljanja, traženja, molitve uzajamnog upoznavanja, izmjene iskustava i obostranog obogaćivanja, čas je milosti da nademo životne snage, jakosti, odvažnosti u našem navještaju, da još više uzljubimo Krista Gospodina i njegovu Crkvu. U pamet mi dolazi Pavlova misao

prikladna za ovaj trenutak: „Čeznemo vidjeti jedni druge, da vam predamo nešto dara duhovnoga, te se ojačate, zapravo — da se zajedno s vama obodrimo po zajedničkoj vjeri, vašoj i mojoj” (usp. Rim 1,11 s). Pavao bira glagol: obodrimo — sym-
paraklethesai, tj. da se zajedno ispunimo svjetlom i snagom Parakleta, Duha istine, te donosimo plodove Duha, da u zajedništvu s Duhom Svetim i međusobno poras-
te naša vjera. A to je tako važno.

Otvarajući ovaj 22. teološko-pastoralni tjedan sa zahvalnim pijetetom i molitvom u srcu sjećamo se blagopokojnog gospodina Franje kardinala Šepera. Jedno od najzamašnijih njegovih djela je upravo pokretanje ovog tjedna. Gotovo proročkom intuicijom osjetio je važnost ovakvog okupljanja biskupa i svećenika. Svojim je pismom od 5. 11. 1959. potakao Vijeće Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu na ovu inicijativu. Ovaj tečaj se prvi put održao 21–24. veljače 1961. znati s najnovijim dostignućima na različitim područjima teološke znanosti. Bila je to novost u povijesti hrvatskog katolicizma, novost koja se pokazala tako korisnom i plodnom. Omogućena je tako našem pastoralnom kleru trajna formacija, permanentno obrazovanje, što će jako naglasiti Drugi vatikanski sabor. Kao veliki kancelar pratio je i aktivno sudjelovao na ovom skupu. Kad je god. 1968. postao pročelnik svete kongregacije za nauk vjere, pratio je i dalje s velikim zanimanjem i ljubavlju radove našeg teološko-pastoralnog tjedna. Svake smo mu godine slali srdačan pozdrav s našeg okupljanja. Ove godine naš pozdrav postaje molitva, žarka i zahvalna Bogu po Kristu u Duhu Svetom da svog vjernog slugu nagradi vječnim mirom i radošću. Udijelio mu Gospodin, kome je vjerno služio u istini i ljubavi, radost svoju i uveo ga u kuću svog nebeskog Oca, na prostranstva istine i ljubavi, u zajedništvu Trojednog Boga.

Tema ovogodišnjeg tjedna jest: *Spasenje čovjeka i svijeta po Isusu Kristu*. Riječ „spasenje” sažetak je Staroga i Novoga zavjeta, središnja tema božanske objave u kozmosu i u povijesti, evanđelja i života čovjeka. Tema nam zvuči vrlo poznato. Ali svi smo osjetili gotovo nesavladive teškoće kad smo o spasenju počeli govoriti današnjem čovjeku. Što je to zapravo spasenje? Što nam ono donosi? Što ono znači u našem današnjem tehničkom i potrošačkom društvu? Današnjem čovjeku taj pojam zvuči kao neka iracionalna slika, kuriozni ostatak prošlosti, ali koji je postao suvišan, koji se ne može nikako uklopiti u moj konkretni život. A ipak radi se o životnom pitanju, uvijek aktualnom, a posebno danas.

Tema o spasenju bila je raspravljana na jedinstvenom ekumenskom zboru u Bangkoku od 28. 12. 1972 — 8. 1. 1973. Iznosena su razna gledišta. Istočne religije vide spasenje u vječnom čišćenju duha (budizam), u opojnoj totalnosti (hinduizam), u ostvarenju jednakosti, pravednosti, zajedništva (koncijevci) itd. Kršćanske crkve vide spasenje u oslobođenju čovjeka od socijalnog iskorištavanja i oslobođenje od političke prisile (protestantizam), u pobožanstvenju, zajedništvu s Bogom (pravoslavlje), u jednom i drugom: u pobožanstvenju i zauzetosti za društvo (katolicizam).

Tema spasenja provlači se kao zlatna nit kroz sve tri enciklike Ivana Pavla II. *Isus Krist, jedini Spasitelj svijeta* tema je i ovogodišnjeg međufakultetskog ekumenskog simpozija u Zagrebu koji će se održati koncem rujna u organizaciji našeg fakulteta.

Možda nam tema na prvi pogled izgleda odviše daleka, neprivlačna, neaktualna. Ali vidimo, ona je duboko u žarištu današnjeg teološkog istraživanja, upravo zato što je to središnja tema objave i našeg života.

Pojam „spasenje” sveden je često na problem jednog pravičnog ustrojstva među osobama. Evangeoski proglas spasenja bio bi model, Crkva institucija, sistem koji bi to morao ostvariti. Gubi se tako ono životno, radosno, zanosno što apostol kaže: „milošću smo spašeni” (Ef 2,8). Spasenje je bitno milost koja nas povezuje s osobom Krista, izbavlja iz vlasti tame, grijeha, smrti, oslobada lažnih spasitelja, sistema, struktura, strahova i prenosi u svjetlo, u „kraljevstvo Sina, ljubavi svoje, u kome imamo otkupljenje, otpuštenje grijeha” (Kol 1,13). U tom svjetlu Crkva nije institucija, sistem spasenja, nego zajednica spašenih, zajednica ljubavi i svjetla, zajednica slobode i radosti djece Božje. I svaki vjernik mora to spasenje u sebi doživljavati, ostvarivati, svje dočiti svijetu: radost i milost spasenja.

Tema je sveobuhvatna. Organizacija tjedna nastojala je radosnu istinu spasenja zagledati pod jednim vidom: Spasenje po Isusu Kristu kako se mora danas ostvariti. U predavanjima nije sve zahvaćeno. Stoga se preporuča sudionicima tjedna da u radnim grupama i u diskusijama produbljuju s predavačima i teolozima-stručnjacima ovu temeljnu istinu vjere i našeg života, te uzmognemo većim zanosom i uvjerenjem svjedočiti i naviještati evanđelje spasenja.

Hodamo u svjetlu vjere. Zato nisu dostatna samo predavanja, međusobni susreti, rasprave, potrebna nam je i šutnja i molitva. Pavao nas poziva: „Riječ Kristova neka u svem bogatstvu prebiva u vama? U svakoj se mudrosti poučavajte i urazumljujte? Psalmima, hvalospjevima, pjesmama duhovnim od srca pjevajte hvala Bogu!” (Kol 3,16). Stoga će i središte našeg rada i razmatranja biti dnevna koncelebracija koja će nas okupiti oko naših duhovnih pastira. Zahvaljujem nadbiskupima i biskupima koji su se rado odazvali da predvode liturgijsko slavlje kroz ove dane i uprave nam riječ utjehe, snage, ohrabrenja u Duhu Svetom. Prvog dana euharistijsko slavlje predvodi otac nadbiskup i veliki kancelar dr Franjo Kuharić. Drugi dan predvodit će slavlje nadbiskup sarajevski i metropolit dr Marko Jozinović u sklopu proslave jubileja vrhbosanske nadbiskupije. Treći će dan predvoditi euharistiju biskup dr Đuro Kokša, a četvrti dan šibenski biskup mons. Josip Amerić.

„Bog koji reče: Neka iz tame svjetlost zasine, on zasvijetli u srcima našim, da nam spoznanje slave Božje zasvijetli na licu Kristovu” (2 Kor 4,6). Nek nas Duh Sveti „uvodi” u istinu spasenja, da otkrijemo dubine nedokučive Božje ljubavi i Božjeg djelovanja u našem životu, te možemo s Marijom klicati „u Bogu, mome Spasitelju!”

Time proglašavam ovaj studijski tjedan otvorenim.